

Beschaving van hulpverlening

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
﴿وَأَنْفَعُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَّ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ
فَيَقُولَ رَبِّ لَوْلَا أَخَّرْتَنِي إِلَىٰ أَجَلٍ قَرِيبٍ فَأَصَّدَّقَ وَأَكُنْ
مِنَ الصَّالِحِينَ﴾
منافيكون، آيت 10

عَنِ الثُّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ:
«مَثَلُ الْمُؤْمِنِينَ فِي تَوَادُّهِمْ وَتَرَاحُمِهِمْ وَتَعَاطُفِهِمْ
مَثَلُ الْجَسَدِ، إِذَا اشْتَكَى مِنْهُ عُضْوٌ تَدَاعَىٰ لَهُ سَائِرُ
الْجَسَدِ بِالسَّهَرِ وَالْحُمَّى»

مسلم، كتاب البر، 66؛ البخاري، كتاب الأدب، 27

Beste gelovigen,

Onze verheven religie, de islam, is een godsdienst van onderlinge hulp en solidariteit. Noch vóór de islam, noch erna heeft enig ander systeem zich zó intensief met dit onderwerp beziggehouden, noch het begrip van hulpverlening zó breed en diep toegepast als de islam. Onze religie draagt ons op om zowel de materiële als de spirituele behoeften van armen, wezen, behoeftigen en hulpelozen – zij die niet kunnen werken of van hun werk niet volledig kunnen leven – te voorzien. In de islam bestaat er geen egoïstische benadering. In onze religie wordt zowel broederschap in deze wereld als in het hiernamaals gevestigd. De islamitische gemeenschap wordt vergeleken met een stevig gebouw waarvan de stenen elkaar nauw omsluiten en versterken. De Boodschapper van Allah (vrede zij met hem) heeft gezegd: *"De gelovige is voor de andere gelovige als de delen van een gebouw; ze versterken elkaar."*¹ In een andere hadith zei onze Profeet (vrede zij met hem): *"De gelovigen zijn in hun onderlinge liefde, barmhartigheid en genegenheid als één lichaam: wanneer één orgaan pijn lijdt, delen de andere organen in dat leed met slapeloosheid en koorts."*²

Waardevolle broeders en zusters,

In een hadith die begint met de woorden: *"Sadaka is de plicht van iedere moslim..."*³, wordt ons verteld dat naast materiële hulp ook het verrichten van liefdadig werk, het fysiek helpen van anderen, het bijdragen aan het verspreiden van het goede en het tegengaan van het kwade, en zelfs het vermijden van slechte daden, allemaal als een vorm van *sadaka* worden beschouwd.

Het begrip *sadaka* staat in de islamitische literatuur voor elke vorm van toegestane en rechtvaardige hulpverlening.

Waardevolle vrienden,

Hulpinstellingen, die als het ware een van de symbolen zijn van de islamitische beschaving, hebben sinds de tijd van de Profeet (vrede zij met hem) tot op de dag van vandaag een belangrijke bijdrage geleverd aan het versterken van de sociale structuur in islamitische samenlevingen. Vanuit deze sunnah zijn in islamitische steden talloze

liefdadigheidsinstellingen opgericht, met als doel hulp te bieden aan alle soorten behoeftigen. Onder de bekendste voorbeelden hiervan vinden we volk keukens, tehuizen voor hulpbehoevenden, weeshuizen, liefdadigheidsinstellingen, instellingen voor zakaat, en ziekenhuizen.

Dankzij de hulp van gelovige mensen hebben vele armen en wezen voedsel, kleding en onderdak kunnen vinden. Zieken die geen toegang hadden tot behandeling zijn genezen, jongeren die niet konden studeren zijn in aanraking gekomen met kennis. Er werd niet alleen barmhartigheid getoond aan mensen, maar ook aan dieren en het milieu.

Moskeeën, madrassas en fonteinën zijn gebouwd en eeuwenlang in stand gehouden. Deze instellingen zijn tevens liefdadige centra geweest die het geweten van de ummah levend hielden.

Ook vandaag rust op ons de taak om dit erfgoed op de juiste wijze te begrijpen, levend te houden en onze omgeving tot dit bewustzijn uit te nodigen. Want een moslim kan zich niet laten leiden door de gedachte:

"Zolang mijn comfortzone niet verstoord wordt, interesseert mij niets." Als ergens een onschuldige wordt gekwetst, dan raakt ons het meest. Want de religie waartoe wij behoren, is een religie van onderlinge hulp. Want een gelovige leeft niet alleen met zijn eigen zorgen, maar ook met de zorgen van de ummah.

Wanneer ergens ter wereld een onschuldige een druppel bloed verliest, raakt de pijn het hart van de gelovige. Hij voelt die pijn diep in zijn ziel. Hij kan niet stil blijven of doen alsof hij het niet ziet. Want de gelovige is als een deel van één lichaam, een onlosmakelijk onderdeel van de ummah. Of dat nu in het oosten of westen is, dichtbij of ver weg... Waar er ook iemand in nood is, daar reikt een moslim zijn hart naartoe – en hij móét dat doen. Als hij de mogelijkheid heeft, helpt hij met zijn handen; als dat niet kan, dan met zijn woorden; en als ook dat niet lukt, dan met zijn gebeden staat hij de onderdrukten bij.

Laten we afsluiten met het vers dat we aan het begin van de preek hebben gelezen:

"En geef uit van wat Wij u gegeven hebben, vóórdat de dood tot een van u komt en hij zegt: 'Mijn Heer! Als U mij nog een korte tijd zou uitstellen, dan zou ik aalmoezen geven en tot de

¹ Buhârî, Salât, 88

² Müslim, Birr, 66

³ Buhârî, Zekât, 30, Edeb 33

oprechten behoren.”⁴

Moge onze Heer ons tot degenen maken die wedijveren in het goede. Moge Hij de ummah omhullen met Zijn barmhartigheid, genezing schenken aan gewonde harten en verlichting geven aan vermoeide streken.

Moge jullie vrijdag gezegend zijn. Moge Allah's genade en zegeningen op jullie rusten.

⁴ Münâfikûn, 63:10